

ACCIÓ VALENCIANA

Butlletí quinzenal " Organ d'ACCIÓ CULTURAL VALENCIANA " Redacció i Administració: Jorge Juan, 13

Preus de Subscripció: simpatitzant, 3 pessetes a l'any; actiu, 1 pesseta al mes; protector, 2 pessetes al mes, com mínim

ANY I - N.º 12

VALENCIA 1 OCTOBRE 1930

10 CÈNTIMS

EDITORIAL

Apatia escolar

Quan aparega este número ja haurà tornat l'animació als claustres universitaris. De nou es formaran els grups d'estudiants al entorn de Lluís Vives i per milionèsima vegada es comentarà la frondositat del jardinet. Frondositat que hui resulta més notòria pel contrast amb les gales amb que s'ha ornat la Universitat per a la festa.

La Universitat—hui—ha obert ses portes i han entrat... unes autoritats oficials i unes bandes de música. Per a rebre'ls dignament els catedràtics s'han posat la muceta—precisament hui que no s'asenten en la càtedra—i fins tres bidells van en terme amb unes robes negres i unes plomes blanques ben venerables. Amb un tal aparell cal que la festa resulte vistosíssima—tan vistosa com estèril—i que insensiblement fassa recordar un altra ben pareguda: els Jocs Florals. I si inconscientment hom feia allí unes consideracions sobre la poesia, ací també les te que fer sobre la cultura. Sobre la nostra cultura—tan escassa—i que a pesar del poc lloc que ocuparia dins, es té que quedar fora perquè no hi ha puesto—per a ella—en la casa—més o menys pairal—del carrer de la Nau. Ens fan pensar que la Universitat tot té una funció social, que té uns drets, que té uns deures; que els universitaris tenim també uns drets, tenim també uns deures. Respecte als drets de la Universitat, si no massa reconeguts ni respectats pel Estat, han sigut al menys proclamats i estan idealitzats en nosaltres. L'any 29 ixerem al carrer quan la Universitat fou ultratjada i defenguerem—victoriosament—llurs drets; sols fa uns mesos, al mateix Paraninf de l'Universitat, en una sessió no teatral però sí solemne, proclamarem els drets dels escolars en la Universitat. Respecte als nostres deures—tan predicats—els complim amb una fidelitat i escrupulositat al menys idèntica a la de les generacions que hui enyoren la seua joventut, desfogant de rebot en els estudiants actuals el despit polític, o simplement fisiològic, però quasi mai cultural. I en lo que pertoca als deures de la Universitat, a la manera admirable amb que hui assolix llurs fins, al esplendent mode de dessempeñar llur missió social, direm amb En Valls i Taberner: "Una Universitat! no es una roda burocràtica de la organització general del Estat; no es una corporació amorfa constituïda per un agregat de professors

"encarregats d'explicar matèries, tant ni son competents com si sols justifiquen legalment la manera de percebre un sou més o menys migrat; no consisteix en una massa d'alumnes que segueixen uns cursos amb major o menor aplicació i disciplina en vista de la obtenció d'un diploma que els habilite per al exercici de determinades professions; no es un edifici poc o molt monumental amb aules no sempre prou pulcres i amb salons relativament solemniais, amb unes oficines administratives on se trameten els expedients acadèmics i amb una biblioteca de to província que es podreix més o menys ràpidament segons el grau d'incapacitat del seu director; no son els bidells i conserjes engalonats, ni tampoc els doctors matriculats més o menys hispano-americanistes i fatxendosos, ni les autoritats acadèmiques decoratives i declamàtòries, ni els programes de curs, com més roïns més cars generalment. Tot això per a nosaltres no podria ésser una veritable Universitat, encara que oficialment tinga el nom"

Ço dia l'esmentat senyor en 1925, ço té una desoladora actualitat a casa nostra en 1930. Estarem condemnats a perpetuitat? Podrem lliurar-se? Quán? Quan vullgam nosaltres. Sols nosaltres som els que tenim que endreçar la marxa de la Universitat per un camí millor. No podem confiar—tampoc—en que la reforma vinga per les vies oficials. Sembla que ací tampoc sia possible la revolució des de dalt. Si volem que la Universitat de València siga valenciana, jove i europea no podem aguardar açò del Claustre que té sols una reduïda minoria de professors naixcuts a València i encara algú d'ells ha declarat ostentament la seua hostilitat contra la tasca de valencianització de la nostra cultura. Es precis apartar-se de les vies oficials i que els universitaris—professors i alumnes—que estiguen acords en este ideal, manprenguen una forta acció creadora de una ciència nova, moderna, una ciència 1930, una acció cultural, cal obrar, cal treballar, cal estudiar, cal lluitar per aconseguir lo que no tenim i tanta falta ens fa: una cultura valenciana. Entropecem amb una obstacle respectable, la indiferència tradicional de la massa, quan no el menyspreu o la burla però cal que no es descoratjeu i seguiu cap avant. Espolcem l'apatia i enrecordeuse'n de que'n vosaltres tenen la confiança els que desitjen una Espanya nova, lliure i harmònica per al demà. I quan escolteu hui de nou tots aquells tòpics de "la Universitat casal de la Ciència" "fàbrica de la cultura, nimbadora

El qui no ama la llengua que parla no s'ama a sí mateix. La llengua fa l'home.

Séneca.

de savis", etc., feu per a omplir la seua desconsoladora buidor; feu per a que la Universitat cumplixca els seus deures; Per a que es desenrotlle integrament llur funció social.

Tenim la satisfacció de que figure hui entre les nostres columnes el curt però substancial treball que seguix. Les inicials J. R. representen ací el nom de Jordi Rubió a qui no cal presentar. La seua personalitat com a director de la "Biblioteca de Catalunya" i com a mestre eminent de la nova generació de erudits catalans el fa una de les primeres figures de la nostra cultura. Sempre hem rebut d'en Jordi Rubió el consell i l'encoratjament. No cal dir lo que li hem d'agraïr ara la merced de una quartella.

El Centre de Cultura Valenciana ha començat amb l'any 1929 la publicació del segon volum dels seus *Anales*. Ells son bella mostra de la seriosa orientació que guia la institució i del valer dels elements que la integren. Volem recollir, sense propòsit polèmic, les al·lusions que, amb diversos motius, s'hi fan a una suposada tendència dels erudits catalans a desconèixer el gran paper que correspon a València en la història de la cultura que ens agermana a tots. Si la bategem amb el nom de catalana no és pas per un estret sentiment localista, ni molt menys amb intenció de menys valorar l'aportació valenciana al ric patrimoni que és l'orgull de tots. No volem ferir cap susceptibilitat i no pertanyen a la nostra companyia els que no les respecten en tot el que tenen de legítim. Però bé hem de donar un nom genèric a la cultura que trobà la seva expressió en la llengua que tots parlem en el Principat, Mallorca i València, i aquest nom no pot ésser altre que el que històricament pertoca a l'idioma que li dona personalitat. Negar les varietats dialectals que el vivifiquen, fora pueril. Contentar-se a enlairar-les a una alta categoria, fora suïcida. Silencià el nom de Ramon Muntaner, fill de Perelada, el professor de literatura valenciana que regentava la càtedra creada en aquella Universitat? Valencians eren Joanot Martorell i Ausias March com fou mallorquí Ramon Llull. Els haurem d'excloure per això del marc de les lletres catalanes?

Ni tenim pas la monomania de voler apropiarnos tot el que és valencià, ni tampoc la cega vanitat d'incorporar-ho al territori del vell Principat. Li alcem un lloc d'honor en un temple molt més ample, dins del qual tothom hi cap, en el lloc que per jerarquia li pertoca. —J. R.

La direcció advertix que cadascun autor respon en absolut del treball que signa.